

MÜDEK

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Engineering Programs

DEĞERLENDİRME VE AKREDİTASYON UYGULAMA ESASLARI YÖNERGESİ

MÜDEK

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

ARI Teknokent ARI 2 Binası A Blok 7. Kat

İTÜ Ayazağa Yerleşkesi

Maslak 34469 İstanbul

Tel: (212) 276-7560/73

Faks: (212) 276-7580

E-posta: infos@mudek.org.tr

Web sayfası: <http://www.mudek.org.tr/>

MÜDEK

Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi

İÇİNDEKİLER

MADDE 1	Dayanak, Amaç ve Kapsam	1
MADDE 2	Tanımlar	1
MADDE 3	MÜDEK Akreditasyonunun Amaçları	1
MADDE 4	Akreditasyon Başvurusu Yapabilecek Programlar ve Kurumları.....	1
MADDE 5	Akreditasyona Başvuru Süreci	2
5.1	Akreditasyon İçin İlk Kez Başvuran Programlar	2
5.2	Akreditasyon Süresi Dolan Programlar.....	2
MADDE 6	Program Değerlendirme Takımları	3
MADDE 7	Programların Değerlendirilmesi ve Ölçütlerin Yorumlanması.....	4
MADDE 8	Program Değerlendirme Sürecinin Aşamaları.....	5
MADDE 9	Değerlendirme Sürecinin Ayrıntıları	5
MADDE 10	Tutarlılık ve Yazım Kontrolları.....	8
MADDE 11	Akreditasyon Kararları.....	8
MADDE 12	Akreditasyon Kararlarının Topluma Duyurulması	11
MADDE 13	İtirazlar	11
MADDE 14	Değerlendirme Dönemi İçindeki Değişiklikler	13
MADDE 15	Yönergede Değişiklik	14
MADDE 16	Yürürlük	14

MÜDEK Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi

MADDE 1 Dayanak, Amaç ve Kapsam

Bu yönerge, “Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK)” Tüzüğü ile MÜDEK Çalışma Yönetmeliği uyarınca hazırlanmıştır.

Bu yönergenin amacı, MÜDEK’in program değerlendirme ve akreditasyon uygulama esaslarını düzenlemektir.

MADDE 2 Tanımlar

Bu yönergede geçen:

- MÜDEK, Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği’ni,
- Yönetim Kurulu, MÜDEK Yönetim Kurulu’nu,
- MAK, Mühendislik Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu’nu,
- Ölçütler, mühendislik eğitim programlarının akreditasyonunda kullanılacak MÜDEK Değerlendirme Ölçütleri’ni,
- Kurum, akreditasyon başvurusu yapılan programın bağlı olduğu yükseköğretim kurumunu (üniversite, yüksek teknoloji enstitüsü).

tanımlamaktadır.

MADDE 3 MÜDEK Akreditasyonunun Amaçları

Mühendislik programlarının MÜDEK tarafından akreditasyonu gönüllü bir süreç olup, MÜDEK ancak kendisine başvuran programları akredite eder. MÜDEK akreditasyonu, Türkiye’de mühendislik eğitiminin kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunmak üzere aşağıdaki hedeflere ulaşmayı amaçlamaktadır:

- Başvuran mühendislik programları arasında değerlendirme ölçütlerini sağlayanları belirlemek.
- Bu programları ilan ederek değerlendirme ölçütleri sağlayan programlar konusunda toplumu, öğrenci adaylarını, öğrenci danışmanlarını, öğrenci velilerini, eğitim kurumlarını, mesleki kurumları, olası işverenleri ve devlet kurumlarını bilgilendirmek.
- Mühendislik alanındaki mevcut eğitim programlarının sürekli iyileştirilmesi ve yeni programların geliştirilmesi konularında yönlendiricilik yapmak.

MADDE 4 Akreditasyon Başvurusu Yapabilecek Programlar ve Kurumları

- Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ndeki üniversitelerin mühendislik ve mühendislik-mimarlık fakültelerinin lisans ve lisansüstü eğitim programları, akreditasyon amacıyla değerlendirilme başvurusu yapılabilir.
- Başvurusu yapılan bir programın adında “mühendislik” kelimesi bulunmalıdır.
- İlk kez başvuru yapılacak bir programın, başvuru tarihinden önce mezun vermiş olması gereklidir.
- Başvurusu yapılan bir programda, öğrencilerin programı tamamlayabilmek için seçebilecekleri çeşitli opsiyonların bulunması durumunda, bu opsiyonların her birinin ayrı ayrı değerlendirme ölçütlerinin tümünü sağlaması gerekmektedir.
- Akreditasyon başvurusu yapılan bir program için kurumda ikinci öğretim de uygulanmaktaysa,

bu programın değerlendirilmesi aşağıdaki esaslara göre yapılır:

- (1) Başvuru hem normal öğretim hem de ikinci öğretim için yapılmalıdır.
 - (2) Kurumlar bu programın MÜDEK ölçütlerini sağladığını hem normal öğretim hem de ikinci öğretim için ayrı ayrı göstermek zorundadırlar.
- (f) Programlarının MÜDEK tarafından akreditasyonunu isteyen çok yerleşkeli bir kurumun birbirinden fiziki ve idari olarak anlamlı farklılıklar gösteren her yerleşkesi, değerlendirme sürecinde ayrı bir kurum olarak kabul edilecektir.

MADDE 5 Akreditasyona Başvuru Süreci

5.1 Akreditasyon İçin İlk Kez Başvuran Programlar

- (a) Akreditasyon amacıyla bir ya da daha fazla programı için ilk kez değerlendirme talep etmek isteyen bir kurum bu isteğini yazılı olarak MÜDEK'e değerlendirmenin yapılacağı yılın Ocak ayı sonuna kadar iletir. Kurum, bu yazıda hangi programlar için başvuru yapmak istediğini bildirir ve programlar hakkında kısa açıklamaları içeren bir özet tanıtıcı bilgiyi de ek olarak gönderir.
- (b) Kurumun akreditasyon isteği bildirimini MAK tarafından incelenir, akreditasyon isteklerinin zamanlaması ve Madde 4'teki koşullara uygunluğu ya da varsa sorunları belirlenir.
- (c) MÜDEK, akreditasyon başvurusu yapılan programların değerlendirilmeye alınıp alınamayacaklarını, değerlendirmeye alınabilecek programlar için belirlenen toplam akreditasyon ücretini ve ödeme koşullarını kuruma en geç Şubat ayı sonuna kadar bildirir.
- (d) Kurumun akreditasyon talebi, MÜDEK'in bildirimini ve koşullarını kabul ettiğine ilişkin teyid mektubunu MÜDEK'e Mart ayı sonuna kadar göndermesiyle kesinleşmiş olur. Bu tarihe kadar teyid mektubu göndermeyen başvurular kurumları tarafından geri çekilmiş sayılır.
- (e) MAK, akreditasyon talebi kesinleşen programlar için değerlendirme takımı kurma çalışmalarına başlar.
- (f) Kurum, akreditasyon talepleri kesinleşen programlarının her biri için MÜDEK tarafından belirlenmiş format ve içerikte bir özdeğerlendirme raporu hazırlar, her programa ilişkin özdeğerlendirme raporunun ve eklerinin bir adet basılı kopyasını ve bir adet CD formatında elektronik kopyasını MÜDEK'e değerlendirmenin yapılacağı yılın Temmuz ayı sonuna kadar gönderir.
- (g) Kurumlar tarafından MÜDEK'e gönderilen özdeğerlendirme raporları istenen formata uygunluk bakımından MAK tarafından incelenir. MÜDEK, özdeğerlendirme raporlarının format uygunluğunu ve format yetersizliği saptanan özdeğerlendirme raporlarındaki bu yetersizliklerin giderilmesini ilgili kuruma Ağustos ayı sonuna kadar bildirir.
- (h) Özdeğerlendirme raporları format bakımından uygun bulunan programlar ve format yetersizliklerini 15 gün içinde gideren programların değerlendirme süreci MAK tarafından başlatılır. Özdeğerlendirme raporlarındaki format yetersizliklerini, bu yetersizliklerin MÜDEK tarafından bildirilmesini takiben 15 gün içinde gidermeyen programların başvuruları kurumları tarafından geri çekilmiş sayılır.
- (i) Başvuru sayısının yüksek olması durumunda, MÜDEK aynı değerlendirme yılı içinde ikinci bir başvuru dönemini ve buna bağlı olarak ikinci bir değerlendirme takvimini devreye sokabilir.

5.2 Akreditasyon Süresi Dolan Programlar

- (a) MÜDEK, akreditasyon süresi dolacak olan ve MÜDEK tarafından genel değerlendirme ya da ara değerlendirme işlemi görecektir programlara, akreditasyon sürelerinin dolacağı tarihten iki yıl

önceki Aralık ayının sonuna kadar bir hatırlatma yazısı gönderir.

- (b) Bu tür programların başvuru işlemlerinde, akreditasyon için ilk kez başvuru yapacak programlar için Madde 5.1’de verilen süreç aşağıdaki farklılıklarla uygulanır.
- (1) Akreditasyon süresi dolacak olan ve MÜDEK tarafından genel değerlendirme ya da ara değerlendirme işlemi görecektir programlar için değerlendirme talep etmek isteyen bir kurum bu isteğini yazılı olarak MÜDEK’e akreditasyon sürelerinin dolacağı tarihten bir yıl önceki Ocak ayının sonuna kadar iletir. Kurum, bu yazıda hangi programlar için başvuru yapmak istediğini bildirir ve ek olarak gönderir.
 - (2) Ara rapor ya da ara ziyaret değerlendirmesi yapılacak programlar kapsamlı bir özdeğerlendirme raporu yerine, yalnızca bir önceki genel değerlendirmede saptanmış olan zayıflık, kaygı ve gözlemler odaklı bir rapor hazırlarlar, bu raporun ve eklerinin bir adet basılı kopyasını ve bir adet CD formatında elektronik kopyasını MÜDEK’e değerlendirmenin yapılacağı yılın Temmuz ayı sonuna kadar gönderirler.
- (c) Akreditasyon sürelerinin dolacağı tarihten bir yıl önceki Ocak ayının sonuna kadar MÜDEK’e başvurmayan programlar ile başvurusunu Madde 5.1(d) ya da 5.1(h) uyarınca geri çekmiş sayılan programlar MÜDEK tarafından daha önce verilmiş olan akreditasyon süreleri sonunda akredite edilmiş programlar listesinden çıkartılır.

MADDE 6 Program Değerlendirme Takımları

- (a) Mühendislik programlarını değerlendirecek takımlar, MAK’da görev yapmakta olan ya da daha önce görev yapmış olan üyeler arasından ya da gerektiğinde en az iki dönem MÜDEK değerlendiriciliği yapmış deneyimli program değerlendiricileri arasından MAK tarafından seçilmiş bir takım başkanı ve eldeki program değerlendiricisi havuzundan MAK tarafından seçilmiş program değerlendiricilerinden oluşur.
- (b) Gerekli görülüyorsa, eş takım başkanı ve/veya eş değerlendiriciler de kullanılabilir.
- (c) Genel değerlendirmelerde, ara ziyaretlerde ve “kanıt göster” değerlendirmelerinden sonraki ilk ara değerlendirmelerde takımlar en az üç kişiden oluşur.
- (d) Ara ziyaret gibi değerlendirmenin odağının çok kısıtlı ve değerlendirilecek iki program arasında önemli ölçüde örtüşme olduğu durumlarda takımdaki üye sayısı azaltılabilir.
- (e) Değerlendirme takım üyeleri belirlenirken,
 - (1) İlgili kurumla olası bir çıkar çatışması/çakışması,
 - (2) Takım içi
 - i) kurumsal dağılım,
 - ii) akademik – sanayi temsil dengesi,
 - iii) kadın/erkek dengesi,
 - (3) Eş-takım başkanı ve/veya eş-değerlendirici gereksinimi,
 - (4) Program değerlendiricilerinin ulaşım gereksinimleri gibi hususlar göz önünde bulundurulur.
- (f) Program değerlendirme takımlarının oluşumu en geç Eylül ayının sonuna kadar kesinleştirilir, ilgili kurumlara MAK tarafından bildirilir ve kurumlardan özdeğerlendirme (ya da ara değerlendirme) raporlarının ve eklerinin basılı ve elektronik birer kopyalarını takım üyelerine iletmeleri istenir.
- (g) Bu noktadan itibaren takımın kurumla olan tüm haberleşmeleri ve düzenlemeler takım başkanı

ve programları yürüten fakültenin dekanının ortak sorumluluğunda ve işbirliğiyle yürütülür.

MADDE 7 Programların Değerlendirilmesi ve Ölçütlerin Yorumlanması

Akreditasyon için başvuran programların değerlendirilmeleri, bu programların değerlendirme ölçütlerini sağlayıp sağlamadığını saptamak için yapılır. Ölçütlerin değerlendirme sürecinde kullanımı sırasında aşağıdaki noktalara dikkat edilmesi gerekmektedir.

- (a) Her ne kadar kurumlar kendi farklı terminolojilerini kullanabilirlerse de, MÜDEK ölçütlerini kullanarak yapılan değerlendirmelerde aşağıdaki temel tanımların tutarlı olarak kullanılması gerekmektedir:
- (1) Program Eğitim Amaçları: Programın mezunlarını erişmek üzere hazırladığı kariyer ve mesleki beklenenleri tanımlayan genel ifadeler.
 - (2) Program Çıktıları: Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri ve davranışları tanımlayan ifadeler.
 - (3) Ölçme: Program eğitim amaçları ve program çıktılarına erişimi değerlendirmek üzere çeşitli yöntemler kullanarak yürütülen veri ve kanıt tanımlama, toplama ve hazırlama süreci.
 - (4) Değerlendirme: Ölçmeler sonucu elde edilen verilerin ve kanıtların çeşitli yöntemler kullanılarak yorumlanması süreci. Değerlendirme süreci, program eğitim amaçlarına ve program çıktılarına erişim düzeylerini vermeli ve programı iyileştirmek üzere alınacak kararlar ve yürütülecek eylemlerde kullanılmalıdır.
- (b) Eğitim programlarındaki derslerin ve ders içeriklerinin seçimi ve düzenlenmesinde programları yürüten kurumlar özgürdür. Bu içeriklerde niteliksel etmenler kredi-saat gibi niceliksel etmenlerden daha önemlidir. Eğitim programının ölçütlerde verilen genel ilkeleri sağlayıp sağlamadığı titizlikle kontrol edilmelidir.
- (c) Öğretim yöntemleri ve bu yöntemlerin kullanımı sürekli gelişim göstermektedir. Öğrenme düzeyini değerlendirme yöntemleri de sürekli evrim içindedir. Bir derste ya da bir programın tümündeki derslerde geleneksel bir öğretim yöntemi de kullanılsa yenilikçi bir öğretim yöntemi de kullanılsa, program çıktılarına ulaşıldığından emin olmak için öğrenme düzeyini çağdaş ve en güvenilir yöntemlerle değerlendirme zorunluluğu vardır.
- (d) MÜDEK tarafından değerlendirilecek bir program, adında özel bir alan vurgulaması bulunsun ya da bulunmasın, temelde bir mühendislik eğitim programı olmalıdır; dolayısıyla, bir mühendislik eğitim programının değerlendirilmesinde,
- (1) program adındaki sözcükler ya da vurgulama ne olursa olsun bir mühendislik eğitim programı olarak yeterli olması ve
 - (2) programın ya da program opsiyonunun adındaki alan vurgusunu yansıtmaması öncelikle göz önünde tutulmalıdır.
- (e) Bir programın adı, programa özgü ölçütü bulunan bir ya da daha fazla programla ilişkili ise, bu program ilgili tüm programların ölçütlerini de sağlamalıdır.
- (f) MÜDEK ölçütleri arasında programa özgü ölçütü olmayan bir programın akreditasyon başvurusunda, program ölçütünün bulunmaması nedenine bağlı olarak MAK tarafından verilecek karar doğrultusunda, değerlendirme programa özgü herhangi bir ölçüt kullanılmadan yapılabilir.
- (g) Ölçütlerde kullanıldığı şekli ile, “-meli” ve “-malı” ekleri, programların akredite edilmeleri için asgari düzeyde sağlanması beklenen ve tanımı açık zorunlulukları göstermektedir.

İfadelerdeki “beklenir” sözcüğü, değerlendirmeyi etkileyebilecek daha az kısıtlayıcı öneriler için kullanılmıştır. Diğer taraftan, “-bilir” eki ise serbestlik tanıma anlamında kullanılmıştır.

MADDE 8 Program Değerlendirme Sürecinin Aşamaları

Hem niteliksel hem de niceliksel etmenlerin değerlendirilmesini içeren ve sonunda bir akreditasyon kararı verilecek program değerlendirme süreci aşağıda verilen üç aşamadan oluşur:

- (a) Kurum tarafından hazırlanan özdeğerlendirme raporunun incelenmesi: Özdeğerlendirme raporu, kurumun akreditasyon için başvurduğu programları, bu programların yürütülmesinde uygulanan süreçleri ve ilgili tüm akademik ve idari birimleri belli bir formatta açıklayan ve değerlendiren kuruma ait bir tanıtım belgesidir. Özdeğerlendirme raporunun incelenmesi sırasında değerlendirme takımı üyelerince eksik görülen ya da yetersiz bulunan her türlü bilgi ve belge kurum ziyaretini beklemeden kurumdan istenir. Kurumlar, değerlendirilecek programlarının her birinden değerlendiriciler tarafından belirlenecek rastgele bir yöntemle seçilecek mezunların not belgelerini (transkript) ziyaret öncesi analizleri için değerlendirme takımına gönderecektir.
- (b) Kurum ziyareti: Değerlendirme takımı, özdeğerlendirme raporunu ve kurumdan istenen ek bilgi ve belgeleri incelemesinin yanı sıra, bir kurum ziyareti ve yerinde inceleme yapar. Kurum ziyaretinin değerlendirme takımı açısından üç amacı vardır:
 - (1) Özdeğerlendirme raporunda yeterince açıklanamayacak etmenleri değerlendirmek. Örneğin, akademik ortam, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının motivasyonu, öğretim elemanlarının ve öğrencilerin sürekliliği ve kararlılığı, personel ve öğrencilerin niteliği, eğitim çıktı ölçümlerinin dayandırıldığı öğrenci çalışmaları, özdeğerlendirme raporunda yazılı olarak belgelenmesi kolay olmayan diğer etmenler.
 - (2) Kurumun güçlü ve gelişmeye açık yanlarını belirlemesine yardımcı olmak.
 - (3) MÜDEK değerlendirme ölçütlerinin sağlandığının kanıtı olarak kurum tarafından hazırlanan belge ve bilgileri incelemek, fiziksel olanakları yerinde görmek.
- (c) Değerlendirme takımı tarafından rapor hazırlanması: Değerlendirme takımı kurum ziyaretini izleyen altmış (60) gün içinde, özdeğerlendirme raporunun içeriği, kurumdan talep edilen bilgi ve belgeler ve kurum ziyareti sırasında yapılan görüşmeler, görülen mekanlar, incelenen belgeler, edinilen bilgiler ile kurumun çıkış bildirimine verdiği otuz (30) gün yanıtını da göz önünde tutarak bir taslak rapor hazırlar ve MAK’a teslim eder.

MADDE 9 Değerlendirme Sürecinin Ayrıntıları

Bir programın ilk akreditasyonuna karar vermek ya da akredite olmuş bir programın genel ya da ara akreditasyon değerlendirmesini yapabilmek için ayrıntılı bir incelemeye gerek vardır. Bu tür bir inceleme, değerlendirme takımlarınca MAK tarafından hazırlanan “MÜDEK Değerlendirme Kılavuzu”nda verilen esaslara göre yürütülür. Değerlendirme sürecinin bazı önemli ayrıntıları aşağıda verilmiştir.

- (a) Akreditasyonun yenilenmesi için, her programın beş (5) yılı geçmeyen zaman aralıklarında ayrıntılı değerlendirmesi yapılmalıdır. “Genel Değerlendirme” olarak adlandırılan bu tür ayrıntılı değerlendirmeler, bir kurumun akredite olmuş tüm programları için MÜDEK tarafından olabildiğince eş zamanlı yürütülür. Bu eş zamanlama, hiç bir programın beş (5) yıldan uzun bir süre değerlendirilmemesine yol açmayacak şekilde düzenlenir.
- (b) Eğer bir programa akreditasyon verilmezse ya da verilmiş olan akreditasyon yapılan bir değerlendirme sonucunda kaldırılırsa, kurum bu karara itiraz edebilir ve ayrıntıları Madde 13’te verilen şekliyle hemen yeniden değerlendirme isteyebilir. Bu tür bir yeniden değerlendirme

istemi MÜDEK Yönetim Kurulu'nca yerinde görülürse, MAK tarafından yapılacak yeniden değerlendirme ayrıntılı bir genel değerlendirme gibi olmalıdır.

- (c) Bir önceki değerlendirmede bazı zayıflıklar ya da eksiklikler saptanması dönemsel genel değerlendirmeyi beklemeden bir ara değerlendirme yapılmasını gerektirir. Ara değerlendirmeler, yalnızca bir önceki genel değerlendirmede belirtilmiş gözlemler, kaygılar, zayıflıklar, eksiklikler ve kurumun bu yetersizlikleri giderme doğrultusunda aldığı önlemler ve gerçekleştirdikleri iyileştirmeler üzerinde odaklanır. Bir ara değerlendirme, bir önceki değerlendirmede belirtilmiş yetersizliklerin türüne bağlı olarak odaklanmış bir kurum ziyaretini de içerebilir. Ancak, bir ara değerlendirmede kurumca sağlanan bilgiler, belgeler ve/veya ziyaret sırasında edinilen bilgiler, belgeler, yapılan görüşmeler ve mekan ziyaretleri sırasında, değerlendirme ölçütleriyle ilgili bir önceki değerlendirmede belirtilmemiş yeni yetersizlikler belirlenirse, bu yetersizlikler de değerlendirme raporunda ayrı bir bölüm altında yer alır, ancak akreditasyon kararını etkilemez.
- (d) Ara ziyaret gerektirmeyen, yani yalnızca ara rapora dayalı değerlendirmelerde, aynı dönemde kurumun ziyaret gerektiren başka programları değerlendirilmeyecekse, bu ara rapor genellikle MAK üyelerinden birisi tarafından değerlendirilir. MAK üyesi bir değerlendirici gerekiyorsa ilgili program değerlendiricilerinden yardım isteyebilir.
- (e) Değerlendirme takımının kurumu ziyaret tarihi, takım üyelerine ve kuruma uygun olacak şekilde takım başkanı ve kurumun yetkili yöneticisi (genellikle dekan ya da ilgili dekan yardımcısı) tarafından ortaklaşa kararlaştırılır.
- (f) Ziyaret takımının ziyaret sırasındaki inceleme ve değerlendirme etkinlikleri, ziyaret takımının ek bilgi, ek belge, görüşme ve inceleme isteklerini de karşılayacak şekilde ziyaret öncesinde takım başkanı ve ziyaret edilen kurumun yetkili yöneticisi eşgüdümünde tüm ayrıntıları ile ortaklaşa planlanır. Program değerlendiricilerinin ziyaret planına yönelik isteklerinin ayrıntıları ilgili programın yöneticisi (genellikle bölüm başkanı ya da ilgili bölüm başkan yardımcısı) ile değerlendirici arasında ortaklaşa planlanır, dekan ve takım başkanı bu konuda bilgilendirilir.
- (g) Gözlemciler, değerlendirme takımlarına ancak takım başkanı ve kurumun izni ile katılabilir.
- (h) Yönetim, öğrenci hizmetleri, kütüphane, bilgisayar ve enformatik alt yapısı, diğer bölüm ve fakülteler gibi akademik birimlerin desteği, vb. genel kurumsal işlemlere ilişkin konular, yalnızca değerlendirilen programlara verilen hizmetler açısından değerlendirmeye alınacaktır.
- (i) Ziyaret bulgularının bildirimini.
- (1) Ziyaret takımı, kurum ziyaretinin son etkinliği olarak gerçeklere dayalı bulgularını, üniversitenin rektörüne ya da yerine gösterdiği kişiye ve kendisinin uygun göreceği kurum akademik personelinden oluşan gruba sözlü olarak sunar. Bu bildirim "Çıkış Bildirimi", çıkış bildiriminin yapıldığı toplantı "Çıkış Görüşmesi" olarak adlandırılır.
 - (2) Çıkış bildirimini, programlara değerlendirmeye ilişkin en olumsuz senaryoyu yansıtmalıdır. Bu senaryodaki değerlendirmeler, kuruma verilecek kesin rapora dönüşme sürecinde çeşitli nedenlerle hafifletilebilir, ancak ağırlaştırılmaz.
 - (3) Ziyaret takımları, sözlü olarak sundukları yetersizlikleri çıkış görüşmesinin bitiminde yazılı olarak kuruma verir.
 - (4) Kurum, değerlendirme takımının bıraktığı yazılı yetersizlik açıklamalarına ziyareti izleyen otuz (30) günlük süre içinde yanıt verebilir. Bu süre içinde kurumdan MÜDEK'e herhangi bir yanıt ulaşmaması, çıkış bildirimindeki tüm değerlendirmelerin kurumca kabul edildiği ve bu değerlendirmelere kurumca itiraz hakkından vazgeçildiği anlamına gelir.
 - (5) Kurumca verilecek 30-gün yanıtının birincil amacı, çıkış bildiriminde sunulan takım değerlendirmesinin dayandırıldığı bilgi ve izlenimlerdeki "maddi hataları" düzeltmektir.

Ancak, kurum 30-gün yanıtında değerlendirme takımınca değerlendirme raporunun hazırlığında göz önünde bulundurulmak üzere ek bilgi de sunabilir. Çıkış bildirimlerine kurumlardan yanıt verildiği durumlarda, MÜDEK her ne kadar esnek bir yaklaşım içinde olacaksa da, genellikle akreditasyon kararlarını değerlendirilen programların ziyaret sırasındaki durumuna dayandıracaktır. Ancak, ziyaret sırasında saptanan yetersizlikler, gerekli düzeltme ya da değişikliklerin ziyaret sonrası 30-gün içinde kararlaştırılmış ve uygulanmaya başlanmış olmaları ve yetkili yöneticilerce imzalanmış resmi belgeler ile kanıtlanmış olması durumunda düzeltilmiş sayılırlar. Bir sorunu düzeltmeye yönelik bazı girişimlerde bulunmuş ve bazı önlemler alınmaya başlanmış olmasına rağmen bu önlemlerin etkilerinin tam olarak sonuç vermeye başlamadığı durumlarda ya da yalnızca bazı iyi niyet işaretlerinin görüldüğü durumlarda, düzeltici önlemlerin (örneğin: yeni bir öğretim üyesinin işe alınması işlemlerinin başlatılması, yeni bir ders etkinliğinin eklenmesi, ek mali kaynak ya da teçhizat planlanması) etkileri MAK tarafından bir sonraki planlanmış ara ziyaret ya da ara rapor değerlendirilmesi sırasında dikkate alınır.

- (6) Her kurum ziyareti sonrasında, ziyaret takımı temel bulgularını ve akreditasyon önerilerini içeren bir taslak değerlendirme raporu hazırlar. Bu taslağın değerlendirilen programları yürüten fakülte geneli için ayrı bir bölüm, her program için de ayrı birer bölüm içermesi beklenir. Ziyaret edilen kurumdan çıkış bildirimine yanıt verilmesi durumunda, taslak rapor kurumun 30-gün yanıtlarını ve bu yanıtlara ilişkin takım değerlendirmelerini de içerecek şekilde hazırlanır. Hazırlanan taslak rapor, takım başkanı tarafından MAK Başkan'ına yazılı olarak teslim edilir. Tutarlılık ve yazım kontrolleri yapılan raporlar MAK değerlendirme takvimine göre MAK üyelerinin onayına sunulur. Onaylanan raporlar, kurumlara verilecek kesin raporlardır.
- (7) Kuruma verilen bildirim genellikle aşağıdaki türden ifadeleri içerir:
 - i) Gerçeklerin bildirim – örnek: Bu programda, birincil görevi bu program olan beş tam zamanlı öğretim üyesi vardır.
 - ii) Güçlü yanların bildirim – örnek: Programın yürütüldüğü bölümdeki öğretim üyesi kadrosunun altyapısı ve uzmanlık dağılımı programın tüm alanlarını dengeli ve nitelikli bir şekilde fazlasıyla kapsamaktadır.
 - iii) Kaygı bildirim – Kaygı, bir ölçütün halen sağlandığını, ancak bu durumun yakın bir gelecekte değişme potansiyelinin olduğunu ve bu ölçütün ileride sağlanmayabileceğini gösterir. Dolayısıyla, ölçütün sağlanmasının devamını garanti etmek için kurumca olumlu bir girişim yapılmasında yarar vardır.
 - iv) Zayıflık bildirim – Zayıflık, bir ölçütün kısmen sağlandığını, ancak bu durumun zorlukla elde edildiğini ve bir sonraki genel değerlendirmeye kadar programın niteliğinde bir bozulma olmayacağı garantisini bulunmadığını gösterir. Dolayısıyla, ölçütün daha kuvvetli bir şekilde sağlanması için kurumca düzeltici önlemler alınması gereklidir.
 - v) Eksiklik bildirim – Eksiklik, bir ölçütün sağlanmadığının bildirimidir. Dolayısıyla, program ölçütüyle uyum içinde değildir. Bu ölçütün sağlanması için kurumca acil önlemler alınması gereklidir.
 - vi) Gözlem bildirim – Gözlem, değerlendirmede kullanılan ölçütler ile doğrudan ilgili olan ya da olmayabilen bir izlenim, yorum ya da öneridir ve kurumun programlarını daha da geliştirmek için gösterdiği sürekli çabalara yardımcı olmak üzere belirtilmiştir.

MADDE 10 Tutarlılık ve Yazım Kontrolları

Programların akreditasyon değerlendirmesi sonucunda, kurumlara yapılacak bildirimlerin hem değerlendirmeler hem de şekilsel olarak birbirleriyle tutarlı olmaları, her türlü yazım yanlışlarından arındırılmış olmaları gerekmektedir. Taslak raporların MAK tarafından görüşülmesinden önce, değerlendirme tutarlılığının üç düzeyde sağlanmış olmasına dikkat edilir.

- (1) Takım içi tutarlılık: Bir kurumun değişik programlarını değerlendiren takımda, bu programların belirli bir ölçütteki benzer yetersizliklerinin değerlendirmesi tutarlı olmalıdır. Bu düzeydeki tutarlılığın sağlanmasından takım üyelerinin hepsi sorumludur, ancak birincil sorumluluk takım başkanına aittir. Takım içi tutarlılığın kurum ziyaretinin son gününde yapılacak çıkış görüşmesinden önce sağlanmış olması gerekir.
- (2) Takımlar arası tutarlılık: Bir değerlendirme döneminde farklı kurumlarda yapılan program değerlendirmelerinde, belirli bir ölçütteki benzer yetersizliklerinin değerlendirmesi tutarlı olmalıdır. Bu düzeydeki tutarlılığın sağlanmasından, birincil düzeyde bu kurumların değerlendirme takımlarının başkanları sorumludur. Ancak, bu düzeydeki tutarlılığı garanti etmek için, mümkünse o dönem takım başkanlığı yapmamış olan MAK üyelerinden oluşturulacak bir Tutarlılık Kontrol Komitesi takımlar arası tutarlılık kontrollerini yapar. Olası tutarsızlıklar ilgili takım başkanları ve gerekiyorsa onların aracılığıyla program değerlendiricileri devreye alınarak giderilir.
- (3) Yıllar arası tutarlılık: Bir ölçütteki benzer yetersizliklerin değerlendirmesi, bu yetersizliklerin farklı değerlendirilmesine ilişkin kesin bir MÜDEK kararı bulunmuyorsa, yıllar içinde tutarlı olmalıdır. Bu düzeydeki tutarlılığın sağlanmasından, birincil düzeyde her yıl kurulmakta olan takımların başkanları sorumludur. Ancak, bu düzeydeki tutarlılığı garanti etmek için, o dönem kurulacak olan Tutarlılık Kontrol Komitesi yıllar arasındaki tutarlılık kontrollerini de yapar.

Tutarlılık kontrolleri tamamlanan taslak raporlar MAK tarafından görevlendirilen bir MAK üyesi tarafından hem format, hem yazım hataları hem de üslup açısından gözden geçirilir ve düzeltilir. Düzeltmelerin yoğun olduğu durumlarda ilgili takım başkanları devreye alınır.

MADDE 11 Akreditasyon Kararları

- (a) Akreditasyon kararlarında son söz MAK'a aittir. Bu karar, ziyaret takımınca MAK'a yapılan önerilere, kurumun ara raporuna dayalı kararlarda ise bu raporu inceleyen MAK üyesinin önerilerine dayanılarak alınır.
- (b) MÜDEK programları niteliklerine göre sıralamaz. Programlar ya akredite edilir ya da edilmez. Akreditasyon kararları yalnızca bir sonraki değerlendirmenin türünü belirtir.
- (c) Bir programın akreditasyonu, genellikle iki (2) ile beş (5) yıl arasında belirli bir süre için yapılır. Verilen bir akreditasyon kararı, Madde 14'te verilen koşullar oluşursa değerlendirme süresi içinde gözden geçirilebilir.
- (d) Bir programın MÜDEK ölçütlerinde belirtilen asgari koşulların tümünü sağladığı sonucuna varılırsa beş (5) yıllık akreditasyon verilir. Bu tür bir akreditasyon, programla ilgili hiç bir ölçütte "eksiklik" ve/veya "zayıflık" değerlendirmesi yapılmadığı anlamına gelir; ancak, programla ilgili bazı ölçütlerde "kaygı" ve/veya "gözlem" bildirim yapılmış olabilir. Akreditasyon süresi aynı kurumda daha yakın bir zamanda genel değerlendirmesi yapılacak başka programlarla eş zamanlama sağlamak amacıyla beş (5) yıldan daha kısa tutulabilir.
- (e) Bir programın genel değerlendirmesinde herhangi bir ölçütte "eksiklik" değerlendirme yapılmamış olmasına rağmen bir ya da daha fazla ölçütte "zayıflık" değerlendirme yapılmışsa, akreditasyon yalnızca iki (2) yıl için verilir. İki (2) yıl süreli akreditasyon verilen programların akreditasyon geçerlik süresinin son yılı (ikinci yıl) içinde ara değerlendirmeleri

yapılır. İki yıl süreli akreditasyon verilmiş olan bir programın ara değerlendirme için başvuru yapmaması durumunda, programın akreditasyonu iki yılın sonunda sona erer. Ara değerlendirme, genel değerlendirme sırasında “zayıflık” ve “kaygı” değerlendirmesi yapılmış ölçütlere odaklı olarak yapılır. Ara değerlendirme sırasında herhangi bir ölçüt için yapılacak “eksiklik” ya da “zayıflık” değerlendirmeleri, “eksiklik” olarak kabul edilir ve bu sonuca varılan tarihten itibaren bir (1) yıl içinde bu ölçütlere odaklanmış bir “kanıt göster” ara değerlendirmesi gerekir. Eğer bu odaklanmış “kanıt göster” ara değerlendirmesi sonucunda ilgili ölçütlerdeki “eksiklik”lerin hala sürmekte olduğu saptanırsa, programın akreditasyonu uzatılmaz. Bu karar itiraza açıktır. Diğer taraftan, ara değerlendirmede herhangi bir ölçütte “eksiklik” ya da “zayıflık” değerlendirilmesi yapılmayan programların akreditasyon süreleri en fazla üç (3) yıl süre ile, bir sonraki genel değerlendirme tarihine kadar uzatılır.

- (f) Bir programın ilk genel değerlendirmesinde, bir ya da daha fazla ölçütün hiç sağlanmaması nedeniyle “eksiklik” değerlendirmesi yapılmışsa, bu programa akreditasyon verilmez. Bu karar itiraza açıktır.
- (g) Akreditasyonu olan bir programın genel değerlendirmesinde bir ya da daha fazla ölçütte “eksiklik” değerlendirilmesi yapılmışsa bu sonuca varılan tarihten itibaren bir (1) yıl içinde bu ölçütlere odaklanmış bir “kanıt göster” ara değerlendirmesi gerekir. Eğer bu odaklanmış “kanıt göster” ara değerlendirmesi sonucunda ilgili ölçütlerdeki “eksiklik”lerin hala sürmekte olduğu saptanırsa, programın akreditasyonu uzatılmaz. Bu karar itiraza açıktır. Programların akreditasyonları, “kanıt göster” ara değerlendirmesi sonucunda akreditasyonun uzatılmaması kararı alınmasına kadar devam eder.
- (h) Verilmiş olan akreditasyon süresi içinde MÜDEK bir programın artık ölçütleri sağlamadığına dair bazı bilgiler edinirse, bu bilgiler hemen kuruma bildirilir ve MÜDEK’e otuz (30) gün içinde bir yanıt verilmesi istenir. Eğer kurumdan bir yanıt gelmezse ya da gelen yanıt MAK tarafından uygun bulunmazsa, MÜDEK gerekçeli iptal işlemlerini başlatabilir. Bu işlemler, gerekçeli iptalin uygulama nedenlerinin kuruma bildirilmesi ile başlar. Gerçek verileri belirlemek için bir kurum ziyareti düzenlenebilir. İptal nedenlerini gösteren bir belge hazırlanır ve incelemesi ve otuz (30) gün içinde yanıtlanması için kuruma iletilir. Eğer kurumdan bir yanıt gelmezse ya da gelen yanıt MAK tarafından uygun bulunmazsa, akreditasyon iptal edilir. Bu karar, gerekçelerinin açıklaması ile birlikte kuruma hemen bildirilir. Bu iptal itiraza açıktır.
- (i) MAK aşağıdaki kararları alabilir.
- (1) SGD (Sonraki Genel Değerlendirme) – Bu karar programın uygulanan ölçütlere tam uyduğunu gösterir. Bu karar yalnızca genel bir değerlendirmeden sonra alınabilir ve süresi genellikle beş (5) yıldır.
- (2) AR (Ara Rapor) – Bu karar, programın niteliğinin bir sonraki genel değerlendirmeye kadar bozulmamasını garanti etmek için “zayıflık” bildirim yapılan ölçütlerin daha kuvvetli sağlanması gerektiğini gösterir. Zayıflığın niteliği, kurum tarafından alınacak düzeltici önlemlerin bir sonraki değerlendirmesi için kurum ziyaretini gerektirmemektedir. Ancak, kurumun, aldığı düzeltici önlemlere odaklanmış bir rapor vermesi gerekmektedir. Bu karar ancak bir genel değerlendirmede verilebilir ve süresi genellikle iki (2) yıldır.
- (3) AZ (Ara Ziyaret) – Bu karar programın niteliğinin bir sonraki genel değerlendirmeye kadar bozulmamasını garanti etmek için “zayıflık” bildirim yapılan ölçütlerin daha kuvvetli sağlanması gerektiğini gösterir. Zayıflığın niteliği, kurum tarafından alınacak düzeltici önlemlerin bir sonraki değerlendirmesi için kurum ziyaretini gerektirmektedir. Ziyaret öncesinde, kurumun, aldığı düzeltici önlemlere odaklanmış bir rapor vermesi de gerekmektedir. Bu karar ancak bir genel değerlendirmede verilebilir ve süresi genellikle iki (2) yıldır.
- (4) RU (Raporla Uzatma) – Bu karar bir önceki AR kararında belirtilen zayıflıkları gidermek

üzere kurum tarafından yeterli önlemlerin alındığını gösterir. Bu karar yalnızca AR değerlendirmesinde alınabilir. Bu karar akreditasyonu bir sonraki genel değerlendirmeye kadar uzatır ve dolayısı ile süresi genellikle üç (3) yıldır.

- (5) ZU (Ziyaretle Uzatma) – Bu karar bir önceki AZ kararında belirtilen zayıflıkları gidermek üzere kurum tarafından yeterli önlemlerin alındığını gösterir. Bu karar yalnızca AZ değerlendirmesinde alınabilir. Bu karar akreditasyonu bir sonraki genel değerlendirmeye kadar uzatır ve dolayısı ile süresi genellikle üç (3) yıldır.
 - (6) KG (Kanıt Göster) – Bu karar akreditasyonu olan bir programın genel değerlendirmesinde eksiklikler saptandığını ya da bir programın ara değerlendirmesinde bir önceki değerlendirmede saptanan zayıflıkların hala sürmekte olduğunu gösterir. Eksiklikleri ya da sürmekte olan zayıflıkları gidermek üzere kurum tarafından alınan önlemlerin değerlendirilmesi için bir kurum ziyareti gerekmektedir. Bu karar bir genel değerlendirmede ya da AR ya da AZ değerlendirmesinde alınabilir ve süresi genellikle bir (1) yıldır.
 - (7) KU (Kanıt Gösterle Uzatma) – Bu karar bir önceki KG kararında belirtilen yetersizlikleri gidermek üzere kurum tarafından yeterli önlemlerin alındığını gösterir. Bu karar yalnızca KG değerlendirmesinden sonra alınabilir. Bu karar akreditasyonu bir sonraki genel değerlendirmeye kadar uzatır ve dolayısı ile süresi iki (2) yıl ile dört (4) yıl arasındadır.
 - (8) AV (Akreditasyon Vermeme) – Bu karar, akreditasyonu bulunmayan yeni bir programın değerlendirilmesinden sonra ya da bir programın KG değerlendirmesinden sonra alınabilir. Bu karar, ilk kez değerlendirilen bir programın genel değerlendirmesinde ölçütleri sağlamayan eksiklikleri olduğunu gösterir. KG değerlendirmesinden sonra verilmesi durumunda, bu karar, akreditasyonu olan bir programın genel değerlendirmesinde saptanan eksikliklerinin ya da ara değerlendirmesinde sürmekte olduğu saptanan zayıflıklarının KG süresinden sonra da hala devam etmekte olduğunu gösterir.
 - (9) S (Sonlandırma) – Bu karar genellikle bir kurumun kapatılma kararı alınan bir programının akreditasyonunun sonra erdiği tarihten itibaren uzatılması istemine yanıt olarak alınır. Bu kararın amacı, kapatılacak programda halen okumakta olan öğrencileri kapsamaktır. Bu kararın süresi genellikle bir (1) yıldır. Kurum tarafından verilen yıllık raporlara dayalı olarak toplam üç (3) yılı aşmayacak şekilde akreditasyon uzatması verilebilir. Bu karar KG değerlendirmesinden sonra verilemez.
- (j) Bir “kanıt göster”e dayalı “akreditasyon vermeme” kararı, MAK’ın (itiraz durumlarında MÜDEK Yönetim Kurulu’nun) “akreditasyon vermeme” kararını izleyen akademik yıl başlangıcında yürürlüğe girer. MAK tarafından bir programa daha önce verilmiş olan akreditasyon kaldırılırsa ve bu karara kurumca itiraz edilmezse ya da itiraz edilme durumunda karar MÜDEK Yönetim Kurulu’nca bozulmazsa, bu program MÜDEK’in akredite edilmiş programlar listesinden çıkartılır.
- (k) Bazen, kurumlar bir programı kapatabilirler. Aşağıdaki işlemlerin yapılması koşulu ile, MÜDEK kurumlar ile ortak çalışarak böyle bir programın akreditasyonunun kapatılma tarihine kadar geçerli olmasını sağlar:
- (1) Verilmiş olan bir akreditasyon süresi içinde kurumlar tarafından kapatılan bir programın akreditasyonu, kurumca verilecek bir raporun MAK tarafından kabul edilmesi koşulu ile kapatılma kararının bildiriminden kapatılma tarihine kadar geçerli sayılır.
 - (2) Mevcut akreditasyon süresinin bitimini üç (3) yıldan fazla geçmeyen bir tarihte kapatılacak bir programın akreditasyonu, kurumca verilecek bir rapora dayanarak MAK tarafından verilecek “Sonlandırma” kararı ile kapatılma tarihine kadar bir (1), iki (2) ya da en fazla üç (3) yıl uzatılabilir. Gerekli durumlarda MAK bu kararı alabilmek için genellikle bir (1) gün

süren ve yalnızca bir takım başkanınca yapılacak kısa bir kurum ziyareti talep edebilir.

- (3) MÜDEK, akreditasyon verilmiş programlar listesinde, kapatılacak programlardan “Sonlandırma” kararı alınanlar için kapatılma tarihine ilişkin bir not koyar.
- (l) MÜDEK, MAK tarafından uygun görülen programları akredite eder, akreditasyon kararlarını ve raporlarını ilgili kuruma bildirir, akreditasyon verilmiş programların listesini yıllık olarak hazırlar, arşivler ve topluma duyurur. Bu şekilde listelenmiş programların akreditasyon statüleri bu programlardan bir önceki yıl mezun olanlar için de geçerlidir.
- (m) MÜDEK tarafından değerlendirilen programlar için hazırlanan değerlendirme raporları yasal bir zorunluluk hariç, ilgili kurum dışında kimse ile paylaşılmaz.

MADDE 12 Akreditasyon Kararlarının Topluma Duyurulması

MÜDEK tarafından akreditasyon verilmiş olan programların listesinin güncel sürümleri MÜDEK web sayfasında yayınlanır. Bu listede akreditasyon alan programların adları, verilen akreditasyonun süresi ve koşulları belirtilir. MÜDEK web sayfasında yayınlanacak akreditasyon verilmiş programların listesi için kullanılacak format ve açıklanacak bilgilerin ayrıntıları Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir.

MADDE 13 İtirazlar

- (a) İtirazlar, yeniden değerlendirme istemleri ve yeniden ziyaret istemleri yalnızca “akreditasyon vermeme” kararlarına karşı yapılabilir. Buna ek olarak, bu tür itiraz ya da istemler yalnızca MÜDEK’in bazı bilgi hataları ya da MÜDEK’in yayınlanmış ölçütleri, yönetmelikleri ve yönergelerine aykırı değerlendirmeler sonucu oluşan bir “akreditasyon vermeme” kararının uygun olmadığı görüşüne dayandırılabilir. İtiraz ya da yeniden değerlendirme istemlerinde, yalnızca MÜDEK’in karar aldığı sırada MÜDEK’ce bilinen koşullar göz önüne alınacaktır. Yeniden ziyaret istemi durumunda, istemden önce yapılmış ve kurumca belgelenmiş önemli geliştirmeler ve düzeltmeler de göz önüne alınacaktır.
- (b) Kurumlar hemen itiraz etmek yerine, önce MAK tarafından yeniden değerlendirme ya da yeniden ziyaret isteyebilirler. Eğer bu tür bir istem MAK tarafından reddedilirse, kurum ilk baştaki “akreditasyon vermeme” kararına itiraz edebilir. Yeniden değerlendirme ya da yeniden ziyaret istemleri, “akreditasyon vermeme” kararının kurumlara tebliğini izleyen otuz (30) gün içinde MÜDEK’e yazılı olarak yapılmalıdır.
- (c) İtirazlar “akreditasyon vermeme” kararının ya da yapılmış olan yeniden değerlendirme ya da yeniden ziyaret isteminin reddinin kurumlara tebliğini izleyen otuz (30) gün içinde MÜDEK’e yazılı olarak yapılmalıdır.
- (d) Kurumlar kendileri için en uygun olabilecek hareket tarzını belirlemek için MÜDEK Yönetim Kurulu Başkanlığı’na her zaman danışabilirler.
- (e) Yeniden Ziyaret
- (1) “Akreditasyon vermeme” kararı alınmış bir programda, bir sonraki değerlendirme dönemi başlamadan önce önemli ve belgelenmiş geliştirmeler yapılırsa, bu program yeniden ziyaret adayı olabilir. Bu gibi durumlarda, kurum “akreditasyon vermeme” kararının kendisine tebliğini izleyen otuz (30) gün içinde MÜDEK’e yazılı olarak yeniden ziyaret istemi başvurusu yapmalıdır. Bu istemle birlikte, MÜDEK’in kuruma yaptığı bildirimde söz edilmiş eksikliklerin giderilmesi için alınmış önlemleri açıklayan bir rapor da verilmelidir. Bu rapor, önemli gelişmelerin ve düzeltici önlemlerin belgelerini içermeli ve yeniden ziyaret istemini desteklemelidir. Ancak kurumlar, düzeltici önlemlerin etkinliğinin yeterli düzeyde olmamasının ziyaretin de üretken olmamasına yol açabileceği konusunda

uyarılır.

- (2) MAK, kurumun yeniden ziyaret isteminin MÜDEK'e ulaşmasını izleyen otuz (30) gün içinde bu istemi karara bağlar. Bu karar, yalnızca "akreditasyon vermeme" kararına yol açan eksiklikler ile ilgili kurum tarafından verilen rapora ve destekleyici belgelere dayanarak verilir.
- (3) MAK yeniden ziyarete gerek olmadığı sonucuna varırsa, MAK'ın istem gerekçelerini uygun görmeme nedenleri ve kurumun "akreditasyon vermeme" kararına itiraz hakkı bulunduğu ilgili kuruma bildirilir.
- (4) MAK yeniden ziyaret kararı alırsa, kurumun "akreditasyon vermeme" kararına ya da yeniden ziyaret sonunda verilebilecek "akreditasyon vermeme" kararına itiraz haklarından birisinden vazgeçtiği kabul edilir.

(f) Yeniden Değerlendirme

- (1) "Akreditasyon vermeme" kararı alınmış bir programın sahibi kurum, MAK'ın önemli ve belgelenmiş bazı hatalı bilgileri kullanarak hatalı bir "akreditasyon vermeme" kararına vardığını ortaya koyarsa yeniden değerlendirme adayı olabilir. Bu gibi durumlarda, kurum "akreditasyon vermeme" kararının kendisine tebliğini izleyen otuz (30) gün içinde MÜDEK'e yazılı olarak yeniden değerlendirme istemi başvurusu yapmalıdır. Bu istemle birlikte, önemli ve belgelenmiş bilgi hatalarını ve bunların hatalı "akreditasyon vermeme" kararına olan etkilerini açıklayan bir rapor ve bu savı destekleyici belgeler de verilmelidir.
- (2) MAK kurumların isteminin MÜDEK'e ulaşmasını izleyen otuz (30) gün içinde "akreditasyon vermeme" kararını yeniden değerlendirir. Bu değerlendirme, yalnızca "akreditasyon vermeme" kararına yol açan eksiklikler ile ilgili, kurumca verilen rapora ve destekleyici belgelere dayanılarak yapılır.
- (3) MAK'ın hatalı karar vermesine yol açan yanlışlar konusunda kurumun haklı olduğu kabul edilirse, MAK "akreditasyon vermeme" kararını değiştirerek alınabilecek akreditasyon kararları içinde en uygun olanını verebilir.
- (4) MAK, yeniden değerlendirme yapılmasına gerek olmadığı sonucuna varırsa, red nedenlerini ve kurumun "akreditasyon vermeme" kararına itiraz etme hakkı olduğunu açıklayan bir yazı ile yeniden değerlendirme istemini reddeder. Yeniden değerlendirmenin reddine itiraz edilemez.

(g) İtiraz

- (1) Yalnızca "akreditasyon vermeme" kararına itiraz edilebilir. İtirazlar, "akreditasyon vermeme" kararının kurumlara tebliğini izleyen otuz (30) gün içinde kurumun rektörü tarafından MÜDEK'e yazılı olarak yapılmalıdır. Bu itirazla birlikte, hangi bilgi hatalarına ya da MÜDEK'in yayınlanmış ölçütler, politikalar ya da yöntemlerinin hangilerine uymaması nedeniyle MAK'ın aldığı "akreditasyon vermeme" kararının uygun olmadığını nedenleri de verilmelidir.
- (2) İtiraz kararının MÜDEK'e ulaşmasından sonra, MÜDEK Yönetim Kurulu kendi üyelerinden ve/veya Yönetim Kurulu'nun eski üyelerinden itiraz eden kurum üyesi olmayanlar arasından en az üç kişilik bir itiraz komitesi seçer. Bu komitenin en az bir üyesinin program değerlendiriciliği ve/veya MAK eski üyeliği deneyimi olması gerekir. MÜDEK Yönetim Kurulu komite üyelerinin birini komite başkanı olarak atar.
- (3) Değerlendirme sürecinin değişik aşamalarında kuruma verilen tüm belgelerin, kurumun değerlendirme sürecindeki yanıtının, kurum ve MAK tarafından verilen diğer belgelerin kopyaları itiraz komitesine verilir.
- (4) Kurumun, kendisine daha önce MÜDEK tarafından gönderilmiş olan "akreditasyon

vermeme” kararının dayandırıldığı MÜDEK değerlendirmelerine bir yanıt vermesi beklenir. Kurum itirazını destekleyecek diğer gerekli malzemeyi de sunabilir. Ancak, bu tür malzemelerin, “akreditasyon vermeme” kararı alınmış programın değerlendirilme sürecinde kurumca MÜDEK’e verilmiş olması gerekir.

- (5) MAK’ın “akreditasyon vermeme” kararını aldığı toplantısından sonra yapılan program düzenlemeleri itiraz komitesince göz önüne alınmaz.
- (6) MAK kendi görüşlerini açıklamak için kuruma verilen yanıt ve “akreditasyon vermeme” kararının dayandırıldığı değerlendirmelere ek olarak başka yazılı belgeler de sunabilir. Bu tür malzemelerin kuruma ve itiraz komitesine komitenin toplantısından en az altmış (60) gün önce verilmesi gerekir. Kurumun bu malzemelerle ilgili olabilecek itiraz ve karşı açıklamaları komite toplantısından en az otuz (30) gün önce komiteye sunulmalıdır.
- (7) İtiraz komitesi toplantısında alınacak tavsiye kararında, yalnızca kurum ve MAK tarafından verilmiş yazılı belgeler göz önüne alınacaktır. Kurum ya da MAK temsilcileri bu toplantıya katılamaz. İtiraz komitesinin alacağı karar, MAK’ın alabileceği karar seçenekleri ile sınırlıdır. İtiraz komitesinin kararı MÜDEK Yönetim Kurulu üyelerine Komite Başkanı tarafından yazılı bir rapor ile iletilir. MÜDEK Yönetim Kurulu’na alınan karar kesindir.
- (8) Karar ve gerekçeleri, kararın alınmasını izleyen onbeş (15) gün içinde MÜDEK tarafından kuruma ve MAK’a yazılı olarak bildirilir.

MADDE 14 Değerlendirme Dönemi İçindeki Değişiklikler

- (a) MÜDEK tarafından akredite edilmiş bir programda gerçekleşen ve programın akreditasyon statüsünü etkileyebilecek alanlardaki değişikliklerin MÜDEK’e bildirilmesi kurumun yönetim yetkilisinin sorumluluğudur. Bunlardan önemli olanlar aşağıda verilmiştir.
 - (1) Program Adı
 - (2) Öğretim Kadrosu
 - (3) Eğitim Amaçları
 - (4) Eğitim Programı İçeriği
 - (5) Öğrenciler
 - (6) Yönetim
 - (7) Kurum Altyapısı
 - (8) Kurumun Programa Verdiği Önem
 - (9) Kurumun Mali Durumu
- (b) Akredite edilmiş bir programda gerçekleşen ve programın akreditasyon statüsünü etkileyebilecek önemli değişikliklerin kurumca ya da üçüncü bir tarafça MÜDEK’e bildirilmesi üzerine bir değerlendirme süreci başlatılır. Bu değerlendirme sürecinde atılacak ilk adım, kurumun öne sürülenlere ya da kararlara yanıt verecek şekilde MÜDEK’e bilgi vermesidir.
- (c) Kurumca sağlanan bilgilerin çok ayrıntılı olması gerekmez. Ancak, değişikliğin akredite edilmiş programa etkisinin değerlendirilebilmesi için yeterli ayrıntıyı içermelidir.
- (d) MAK kurumca verilen bilgileri değerlendirerek halen geçerli olan akreditasyon kararında değişiklik gerekip gerekmediğine karar verir. Bu karar, değişiklikten etkilenen programın ilgili değerlendirme ölçütlerini sağlamayı sürdürüp sürdürmediğinin kesinlik derecesine bağlıdır.
- (e) Akredite olmuş bir programdaki önemli değişiklik bildiriminin MÜDEK Sekreterliği’ne

ulaşmasından sonra, MAK başkanı kurum tarafından sağlanan bilgilerin kopyalarını iki MAK üyesine gönderir.

- (f) MAK'ın bu iki üyesinden kendilerine sağlanan bilgileri değerlendirmeleri ve önerilerini otuz (30) gün içinde MAK'a bildirmeleri istenir. Bu üyeler, MÜDEK Sekreterliği aracılığı ile ek bilgi isteyebilirler. Yapılacak öneri ya değişiklikten etkilenen programın akreditasyonunun içinde bulunulan değerlendirme dönemi sonuna kadar uzatılması ya da değiştirilen programın akreditasyon statüsünü belirlemek amacıyla kurumdan bir yeniden ziyaret isteminde bulunmasının istenmesi şeklinde olabilir.
- (g) MAK yapılan öneriyi değerlendirir ve kesin bir kararı zaman geçirmeden alır.
- (h) Bu kesin karar kuruma MÜDEK tarafından hemen bildirilir.
- (i) Yeniden ziyaret yapılmasının bir kurumca reddedilmesi, söz konusu olan programın akreditasyonunun iptal nedenidir.
- (j) Akredite olmuş programları bulunan kurumlarda programların kapatılması ve programların öğretim kadrosunda, altyapısında, organizasyonunda, kayıtlı öğrencilerinde ve diğer ilgili etmenlerinde olabilecek önemli değişiklikler hakkında MÜDEK sürekli bilgilendirilmelidir. Eğer akredite edilmiş bir program kapatılırsa, bu programın MÜDEK akreditasyonu, Madde 11 (k)'daki süreç izlenmezse kendiliğinden sona ermiş olur.

MADDE 15 Yönergede Değişiklik

Bu yönerge üzerindeki değişiklik önerileri Yönetim Kurulu'na MAK tarafından ya da MÜDEK Yönetim Kurulu tarafından görevlendirilecek bir komite tarafından sunulabilir. Değişiklik önerilerinin yürürlüğe girişi, aksine özel bir durum yoksa sunum yılından bir sonraki yıldaki değerlendirme dönemidir. MAK tarafından hazırlanan öneriler, Yönetim Kurulu'nun ilk toplantısının gündemine alınır ve karara bağlanır.

MADDE 16 Yürürlük

Bu yönerge Yönetim Kurulu tarafından onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.